

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił A. S. prawa do emerytury wobec braku spełnienia na dzień 1 stycznia 1999 r. 25-letniego stażu okresów składkowych i nieskładkowych oraz na 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 r. organ rentowy uznał staż w wymiarze 17 lat, 5 miesięcy i 2 dni okresów składkowych, nie uwzględniając okresu zatrudnienia od 10 czerwca 1989 r. do 28 lutego 1997 r., wskazując, że w ewidencji organu rentowego płatnik o nazwie P. (...) nie figuruje, oraz okresu od 1 października 1997 r. do 31 października 1998 r. w (...) (umowa o pracę), wskazując na brak świadectwa pracy lub legitymacji ubezpieczeniowej potwierdzających to zatrudnienie. W stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze ZUS nie uwzględnił żadnego okresu zatrudnienia, w szczególności nie uwzględnił okresów zatrudnienia od 1 lipca 1974 r. do 15 maja 1983 r. w Przedsiębiorstwie (...) w Ł., ponieważ przedłożone do wniosku dokumenty z tego zakładu pracy nie stanowią wartości dowodowej w zakresie pracy w szczególnych warunkach, gdyż podane jest samo stanowisko, nadto przedłożone dokumenty nie potwierdzają otrzymywania dodatku za pracę w warunkach szczególnych. Nie uwzględnił także okresu od 1 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r., ponieważ w podanym okresie był uczniem i nie mógł pracować stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. /decyzja k. 41-41 v. akt ZUS/.

W dniu 5 października 2015 r. wnioskodawca złożył odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę i przyznanie emerytury. Wniósł o zaliczenie mu do stażu okresu pracy od 10 czerwca 1989 r. do 28 lutego 1997 r. na stanowisku operatora dźwigu samojezdnego, co potwierdza świadectwo pracy przedłożone w toku postępowania przed ZUS, a do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy od 1 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r. w warsztacie samochodowym, w którym otrzymywał dodatek do pracę w warunkach szkodliwych oraz od 1 lipca 1974 r. do 15 maja 1983 r. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony co potwierdzają prawo jazdy z dnia 29 czerwca 1974 r. i uprawnienia do ciągnięcia przyczepy z dnia 12 października 1976 r. /odwołanie k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie argumentując, że ubezpieczony nie wykazał ani 25 lat ogólnego stażu ubezpieczeniowego ani 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Uściślił, że w stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze ZUS nie uwzględnił okresów zatrudnienia od 1 lipca 1974 r. do 27 października 1976 r. (w tym służba wojskowa) oraz od 15 grudnia 1977 r. do 15 maja 1983 r. w Przedsiębiorstwie (...) w Ł., ponieważ w przedłożonych angażach wskazano stanowisko kierowcy samochodowy bez określenia rodzaju pojazdu, oraz od 1 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r. ze względów podanych w decyzji. Wskazał, że wnioskodawca odbywał służbę wojskową w okresie 24 października 1974 r. do 5 października 1976 r., po zwolnieniu ze służby nie powrócił do pracy w (...), ale podjął zatrudnienie w (...) Fabryce (...), z tym, że ze świadectwa pracy wynika, że był zatrudniony od 27 września 1976 r. do 15 czerwca 1977 r. W zakresie okresów zatrudnienia nieuwzględnionych do stażu pracy wnioskodawcy ZUS podtrzymał dotychczasową argumentację. /odpowiedź na odwołanie k. 4-4 v./

W toku procesu pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie i wniósł o przyznanie zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawcy oświadczając, że koszty te nie zostały uiszczone ani w całości ani w części. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania /stanowiska 00:00:46 - 00:02:01 – płyta CD k. 36, 00:02:34 00:05:43 - płyta CD k. 64, 00:01:00 - 00:01:22, 00:05:22 - 00:08:39 – płyta CD k. 107/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. S., urodzony (...), wniosek o emeryturę złożył w dniu 21 lipca 2015 r. Nie jest członkiem OFE. /wniosek k. 1-3 v. akt ZUS/.

Na dzień 1 stycznia 1999 r. organ rentowy uznał wnioskodawcy za udokumentowany staż ubezpieczeniowy w wymiarze 17 lat, 5 miesięcy i 2 dni /karta przebiegu zatrudnienia k. 40 akt ZUS/

Od 1 września 1971 r. do 23 października 1976 r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. – Zakład nr (...) w pełnym wymiarze godzin pracy /akta osobowe: świadectwo pracy – k. 76-76 v., zaświadczenie z Archiwum Zakładowego k. 78 oraz k. 9 akt ZUS, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 80 oraz k. 18 akt ZUS, dowód osobisty – w kopercie k. 67, zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

Od 1 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r. wnioskodawca był zatrudniony w powyższym zakładzie jako uczeń (...) Szkoły Zawodowej i odbywał praktyczną naukę zawodu zakończoną egzaminem praktycznym. /akta osobowe: zaświadczenie z Archiwum Zakładowego k. 78 oraz k. 9 akt ZUS, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 80, karta końcowego egzaminu praktycznego k. 92 -92 v., świadectwo ukończenia nauki zawodu k. 94, podanie o przeniesienie k. 95, zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

Od 1 lipca 1974 r. został zatrudniony na czas nieokreślony na stanowisku kierowcy samochodowego. /akta osobowe: angaż k. 83 oraz k. 12 akt ZUS, karta obiegowa zmian (przyjęcia) k. 89, podanie o przeniesienie k. 95/

W okresie od 24 października 1974 r. do 5 października 1976 r. wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową. W ramach służby wojskowej od 7 kwietnia 1975 r. wykonywał pracę kierowcy samochodowego. /książeczka wojskowa k. 7-8 v. akt ZUS, dowód osobisty – w kopercie k. 67, zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej wnioskodawca nie zgłosił się do macierzystego zakładu pracy celem podjęcia zatrudnienia. /zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18, 00:19:49 – 00:25:34 - płyta CD k. 36/

Jako mechanik samochodowy wnioskodawca naprawiał samochody. Pracę wykonywał w warsztacie. W ramach zatrudnienia co drugi dzień uczęszczał do szkoły. /zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

Jako kierowca jeździł samochodem ciężarowym o ładowności powyżej 3,5 tony - marki S. z przyczepą. Jeździł po całej Polsce. Woził przędzę i inne materiały z fabryk do odbiorców po całej Polsce. Woził także artykuły spożywcze. Nadto zajmował się załadunkiem i rozładunkiem towaru na samochód co zajmowało około 4-5 godzin dziennie. Nie miał zawartej z pracodawcą umowy obejmującej wykonywanie czynności związanych z załadunkiem i rozładunkiem. Na tym stanowisku pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie był oddelegowany do innych prac. Zdarzało się co drugi dzień w ramach dłuższych tras, że pracował w ponadnormatywnym czasie pracy nawet do 12-15 godzin dziennie /zeznania świadka E. G. 00:07:49 - 00:14:23– płyta CD k. 36, zeznania świadka M. B. 00:15:53 – 00:21:09, 00:21:09 – 00:22:42, 00:22:42-00:29:47, 00:29:47-00:30:28 – płyta CD k. 36, zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

W razie awarii samochodu wnioskodawca otrzymywał samochód zastępczy. /zeznania świadka M. B. 00:29:47-00:30:28 – płyta CD k. 36/

Od 27 września 1976 r. do 15 czerwca 1977 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Fabryce (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodowego. /świadectwo pracy – akta osobowe – k. 70 oraz k. 10 akt ZUS, dowód osobisty – w kopercie k. 67-67 v., akta osobowe: opinia pracodawcy k. 69, karta ewidencji personalnej k. 71-71 v., karta obiegowa zmiany w stosunku pracy (zwolnienie) k. 72, karta obiegowa zmiany w stosunku pracy (przyjęcie) k. 73, umowa o pracę k. 74-74 v., zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

W zakładzie tym wnioskodawca jeździł samochodem ciężarowym o ładowności powyżej 3,5 tony - marki S. lub J. z ciągnikami siodłowymi. Na tym stanowisku pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, nie był oddelegowany do

innych prac. /zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

Od 19 lipca 1977 r. do 9 listopada 1977 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) w Ł. /dowód osobisty – w kopercie k. 67/

Od 15 grudnia 1977 r. do 13 maja 1983 r. ponownie był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodowego. /akta osobowe: świadectwo pracy – k. 77-77 v., zaświadczenie z Archiwum Zakładowego k. 78 oraz k. 9 akt ZUS, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 79-79 v., 80, podanie o przyjęcie k. 96, karty wynagrodzeń k. 97-102, dowód osobisty – w kopercie k. 67, informacja dotycząca okresów składkowych i nieskładkowych k. 4-5 v. akt ZUS, zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36, umowy o pracę k. 82-82 v., 84-84 v. oraz k. 14 akt ZUS, angaż k. 85 oraz k. 13 akt ZUS, karta obiegowa zmiany (przyjęcia) k. 89/

Podczas tego zatrudnienia ubezpieczony jeździł samochodem ciężarowym marki S.. Na tym stanowisku pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, nie był oddelegowany do innych prac. /zeznania świadka E. G. 00:07:49 - 00:14:23, 00:14:23 - 00:15:09 – płyta CD k. 36, zeznania świadka M. B. 00:15:53 – 00:21:09, 00:21:09 – 00:22:42, 00:22:42-00:29:47, 00:29:47-00:30:28 – płyta CD k. 36, zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

Od 15 września 1983 r. do 31 maja 1989 r. wnioskodawca prowadził własną działalność gospodarczą. W ramach działalności jeździł taksówką. W dniu 30 sierpnia 1983 r. uzyskał zezwolenie na prowadzenie transportu drogowego zarobkowego, zezwolenie utraciło ważność w dniu 1 sierpnia 1989 r. /zaświadczenie o członkostwie zrzeszenia z tytułu prowadzenia przedsiębiorstwa usługowego k. 19 akt ZUS, dowód osobisty – w kopercie k. 67, potwierdzenie ubezpieczenia k. 30-31 v. akt ZUS, zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107, 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

Od 25 sierpnia 1997 r. do 8 listopada 1997 r. wnioskodawca był zatrudniony w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, zaliczonej do pracy w warunkach szczególnych.. /świadectwo pracy – w kopercie k. 67, świadectwo pracy k. 27-27 v. akt ZUS, umowa o pracę k. 22 akt ZUS/

W okresie tym wnioskodawca jeździł samochodem ciężarowym marki M.. Na tym stanowisku pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, nie był oddelegowany do innych prac. /zeznania wnioskodawcy 00:02.48 - 00:05:22 - płyta CD k. 107 w zw. z 00:02:06 - 00:17:18 - płyta CD k. 36/

Wnioskodawca posiada prawo jazdy kategorii A, B, C (uprawniające do kierowania pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t, z wyjątkiem autobusu, a także ciągnikiem rolniczym lub pojazdem wolnobieżnym) od 29 czerwca 1974 r. i E (uprawniające do kierowania pojazdem określonym w kategorii C łącznie z przyczepą) od 12 października 1976 r. /karta kierowcy k. 28-28 v./

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, z wyjątkiem świadectwa pracy z dnia 10 czerwca 1997 r. (k. 21-21 v. akt ZUS). Oparł się także na zeznaniach zgłoszonych świadków i częściowo przesłuchaniu wnioskodawcy, które Sąd ocenił jako wiarygodne.

Rozpoznając sprawę Sąd odmówił wiary twierdzeniom wnioskodawcy, że w okresie od 10 czerwca 1989 r. do 28 lutego 1997 r. był pracownikiem Przedsiębiorstwie Usługowo-Produkcyjno-Handlowym (...) w Ł. przy ul.(...) w Ł.. Złożone do akt rentowych świadectwo pracy zawiera informację, że wnioskodawca był zatrudniony we wskazanym przedsiębiorstwie w okresie od 10 czerwca 1989 r. do 28 lutego 1997 r. w pełnym wymiarze na stanowisku kierowcy – operatora żurawia samochodowego, a ostatnio operatora – kierowcy i że stosunek pracy ustał w wyniku porozumienia stron. Wątpliwości Sądu budzi wskazana w świadectwie pracy data jego wystawienia tj. 10 czerwca 1997 r. Dokładna

analiza daty wystawienia dokumentu (10.06.1997) wskazuje, że przed poprawieniem daty w zakresie roku „1997” pod pierwszą cyfrą „9” widnieje wpisana pierwotnie cyfra „8”, a pod cyfrą „7” – litera „r.”, co w ocenie Sądu wskazuje, że pierwotnie wpisano jako datę wystawienia dokumentu „10.06.89 r.”. Wypisując to świadectwo sugerowano się zatem datą początku zatrudnienia (10.06.89), co jest sprzeczne z logiką, bowiem świadectwo wystawia się niezwłocznie po zakończeniu stosunku pracy. Powyższe poprawki znacznie obniżają wiarygodność powyższego dokumentu.

Wątpliwy jest także sześciocyfrowy numer telefonu wskazany w świadectwie pracy, na dzień 10 czerwca 1997 r. nie obowiązywały już bowiem sześciocyfrowe numery telefonów (wówczas obowiązywały numery siedmiocyfrowe).

Poza tym, jak wynika z ustaleń, przedsiębiorstwo, które wystawiło powyższe świadectwo pracy nie figuruje zarówno w ewidencji organu rentowego jak i w ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Ł. do dnia 31 grudnia 2011 r. oraz w (...).

Nadto ustalenia Sądu poczynione w przedmiotowej sprawie wskazują, że z tytułu zatrudnienia w powyższym przedsiębiorstwie wnioskodawca nie figuruje w kartotece wypłacanych zasiłków.

Wskazać wreszcie należy, że w toku procesu wnioskodawca reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika i nie przedłożył jakiegokolwiek dokumentacji osobowo-płacowej mogącej potwierdzić sporne zatrudnienie wskazane w omawianym świadectwie pracy, jak i nie wniósł o przesłuchanie świadków na powyższą okoliczność, mimo, iż z jego przesłuchania wynika, że w zakładzie pracowało około 10 osób. W szczególności wskazania wymaga, że okoliczności tej nie potwierdziły zapisy tzw. adnotacje o zatrudnieniu zawarte w przedłożonym przez wnioskodawcę dowodzie osobistym.

Reasumując podkreślić należy, że świadectwo pracy jako dokument prywatny nie został zatem w swojej treści potwierdzony przez osobę, która ten dokument sporządziła, jego moc dowodowa została zatem skutecznie podważona i zweryfikowana zgromadzonym materiałem dowodowym.

W tej sytuacji Sąd uznał twierdzenia wnioskodawcy, iż w okresie 10 czerwca 1989 r. do 28 lutego 1997 r. był pracownikiem Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjno-Handlowego (...) w Ł. przy ul. (...) w Ł. jako dowolne i mające uprawdopodobnić prawdziwość złożonego dokumentu, przygotowanego na potrzeby niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U z 2016 r. poz. 963 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Art.184 ust.2 stanowi z kolei, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Z przepisu art.32 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynika zaś, że ubezpieczonym będącym pracownikami, o których mowa w ust.2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art.27

W myśl art.32 ust.1a pkt. 1 przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa..

Z kolei według ustępu 2 art.32 dla celów ustalenia tych uprawnień za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Zasady przechodzenia na wcześniejsze emerytury oraz wykazy stanowisk do tego uprawniających określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 z późn. zm).

Według treści § 3 i 4 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Dodatkowo § 1 ust. 2 rozporządzenia stanowi, iż właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

W załączniku do omawianego rozporządzenia w wykazie A dziale VIII (zatytułowanym „W transporcie i łączności”) poz. 2 jako prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, zostały wymienione „prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów”.

Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że do prac wykonywanych w warunkach szczególnych należą wymienione w dziale XIV (zatytułowanym „Prace różne”) pod poz. 16 „prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych”.

Stosownie zaś do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl § 2 ust. 2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca spełnił warunki do uzyskania emerytury w zakresie wymaganego wieku.

Jako ogólny staż pracy organ rentowy uwzględnił wnioskodawcy okres pracy w wymiarze 17 lat, 5 miesięcy i 2 dni. Zatem do minimalnego wymiaru ogólnego stażu zatrudnienia, tj. do 25 lat, brakuje skarżącemu 7 lat, 6 miesięcy i 28 dni.

Jako okres pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił wnioskodawcy żadnego okresu pracy.

Spór dotyczył okresów zatrudnienia wnioskodawcy od 10 czerwca 1989 r. do 28 lutego 1997 r. w (...). Odmowa uwzględnienia przez organ rentowy wymienionego okresu wynikała z jego nieudowodnienia zwłaszcza, że w ewidencji organu rentowego płatnik o nazwie P. (...) nie figuruje.

Wnioskodawca nie kwestionował niezaliczenia przez organ okresu zatrudnienia w (...) na podstawie umowy o pracę od 1 października 1997 r. do 31 października 1998 r. (inny okres wynikał ze świadectw pracy i taki został uwzględniony).

Nadto spór dotyczył okresów zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od 1 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r., od 1 lipca 1974 r. do 27 października 1976 r. (w tym służba wojskowa w okresie od 24 października 1974 r. do 5 października 1976 r., po zwolnieniu ze służby nie powrócił do pracy w (...), bowiem podjął zatrudnienie w (...) Fabryce (...) od 27 września 1976 r. do 15 czerwca 1977 r.) oraz od 15 grudnia 1977 r. do 15 maja 1983 r., a także w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w Ł. od 25 sierpnia 1997 r. do 8 listopada 1997 r., które odwołujący się wnosili o uwzględnienie jako okres wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Odmowa uwzględnienia przez organ rentowy wymienionego okresu wynikała z tego, że w przypadku okresu od 1 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r. wnioskodawca jako uczeń nie mógł pracować stale i w pełnym wymiarze czasu pracy natomiast w przypadku okresu od 1 lipca 1974 r. do 15 maja 1983 r. w przedłożonej dokumentacji podane jest stanowisko kierowcy samochodowy bez określenia rodzaju pojazdu, nadto nie potwierdza ona otrzymywania dodatku za pracę w warunkach szczególnych.

Podkreślić w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się okresy składkowe oraz nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 wspomnianej ustawy okresami składkowymi są okresy ubezpieczenia. Natomiast art. 4 pkt 5 stanowi, że okresem ubezpieczenia jest okres opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że w powyższym spornym okresie od 10 czerwca 1989 r. do 28 lutego 1997 r. by wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę lub innej umowy będącej podstawą obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne.

Z poczynionych ustaleń wynika bowiem jedynie, że w okresie poprzedzającym wyżej wymieniony okres tj. w okresie od 15 września 1983 r. do 31 maja 1989 r. wnioskodawca prowadził własną działalność gospodarczą oraz w okresie następującym po wyżej wymienionym okresie tj. w okresie od 25 sierpnia 1997 r. do 8 listopada 1997 r. był zatrudniony w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w Ł..

Natomiast w toku postępowania nie potwierdzono skutecznie spornego okresu zatrudnienia skarżącego od 10 czerwca 1989 r. do 28 lutego 1997 r.

Jak wynika z ustaleń Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjno – Handlowe (...) z siedzibą przy ul. (...) w Ł. względnie w K. nie zostało zarejestrowane w ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Ł. do dnia 31 grudnia 2011 r. oraz w (...). Powyższe przedsiębiorstwo nie figuruje także w ewidencji organu rentowego, a z tytułu zatrudnienia w powyższym przedsiębiorstwie wnioskodawca nie figuruje w kartotece wypłacanych zasiłków. Nadto, za ten okres brak jest nie tylko jakiegokolwiek dokumentacji osobowo-płacowej poza niepodlegającym z powyżej wskazanych względów uwzględnieniu świadectwem pracy z dnia 10 czerwca 1997 roku, ale i nie powołano osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań świadków, mogących w sposób jednoznaczny potwierdzić zatrudnienie wnioskodawcy w tym okresie. Podkreślenia wymaga, że powód był reprezentowany w toku procesu przez zawodowego pełnomocnika.

Zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradyktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach pozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie.

Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76).

Skoro wnioskodawca nie udowodnił, aby w spornym okresie przypadającym od dnia od 10 czerwca 1989 r. do 28 lutego 1997 r. był zatrudniony na podstawie umowy będącej podstawą obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne, to brak podstaw do zaliczenia okresu przypadającego na ten okres do jego ogólnego stażu pracy.

W oparciu o poczynione ustalenia i obowiązujące przepisy prawa Sąd uznał, że skarżący nie spełnił wszystkich warunków do nabycia prawa do emerytury, gdyż nie legitymuje się minimalnym 25-letnim stażem pracy okresów składkowych i nieskładkowych.

Niezależnie od powyższego, wnioskodawca wnosił ostatecznie (przy uwzględnieniu okresów wymienionych we wniosku o przyznanie emerytury) także o zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od 1 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r. w warsztacie samochodowym, w którym otrzymywał dodatek do pracę w warunkach szkodliwych, od 1 lipca 1974 r. do 27 października 1976 r. (w tym służba wojskowa w okresie od 24 października 1974 r. do 5 października 1976 r., po zwolnieniu ze służby nie powrócił do pracy w (...), bowiem podjął zatrudnienie w (...) Fabryce (...) od 27 września 1976r. do 15 czerwca 1977 r.) oraz od 15 grudnia 1977 r. do 15 maja 1983 r. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony co potwierdzają prawo jazdy z dnia 29 czerwca 1974 r. i uprawnienia do ciągnięcia przyczepy z dnia 12 października 1976 r., a także w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w Ł. od 25 sierpnia 1997 r. do 8 listopada 1997 r. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii w pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę, iż regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków /por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. III UZP 5/85; uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, opubl. OSNAPiUS 2001, nr 18, poz. 562/. Dlatego też Sąd na okoliczność prac wykonywanych przez wnioskodawcę dopuścił dowody z dokumentów znajdujących się w jego aktach osobowych, z zeznań zgłoszonych świadków, oraz z zeznań samego wnioskodawcy.

Według dokumentacji osobowej wnioskodawcy w tym świadectw pracy, umów o pracę i angaży w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. – Zakład nr (...) wnioskodawca w pierwszym okresie zatrudnienia od 1 września 1971 r. do 23 października 1976 r. zajmował stanowisko ucznia kierowcy – mechanika (Dział Techniczny) a od dnia 1 lipca 1974 roku kierowcy samochodowego (z dniem 23 października 1974 r. wnioskodawca został zwolniony celem odbycia zasadniczej służby wojskowej, po której odbyciu nie zgłosił się do powyższego zakładu pracy celem podjęcia zatrudnienia), w drugim okresie zatrudnienia od 15 grudnia 1977 r. do 15 maja 1983 r. zajmował stanowisko kierowcy samochodowego

(Dział (...)), w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w Ł. od 25 sierpnia 1997 r. do 8 listopada 1997 r. zajmował stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony- w tym ostatnim okresie wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

I tak z okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. – Zakład nr (...) od 1 września 1971 r. do 23 października 1976 r., zgodnie z dokumentacją wnioskodawca został zatrudniony od 1 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r. jako uczeń (...) Szkoły Zawodowej i dopiero od 1 lipca 1974 r. do końca tego zatrudnienia w tym zakładzie na stanowisku kierowcy samochodowego. Analiza dokumentacji osobowej wnioskodawcy pozwala wnioskować, iż kierowcą wnioskodawca mógł być w okresie od 1 lipca 1974 roku do 23 października 1976 roku. Natomiast w pozostałym okresie pracy od 1 września 1971 roku do 30 czerwca 1974 roku wnioskodawca zajmował stanowisko ucznia kierowcy – mechanika.

Jeżeli zaś chodzi o drugi okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. – Zakład nr (...) od 15 grudnia 1977 r. do 15 maja 1983 r. to analiza zachowanej dokumentacji osobowo-płacowej z tego okresu pozwala na stwierdzenie, że wnioskodawca był zatrudniony w tym okresie jako kierowca samochodowy.

Wreszcie odnosząc się do okresu zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w Ł. od 25 sierpnia 1997 r. do 8 listopada 1997 r. to analiza dwóch świadectw pracy i umowy o pracę w szczególności świadectw pracy (pkt 8) z tego okresu potwierdza, że wnioskodawca zajmował w tym okresie stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony.

Na okoliczność prac wykonywanych w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. – Zakład nr (...) Sąd przesłuchał wnioskodawcę oraz świadków E. G. i M. B.. Wnioskodawca zeznał, że jako mechanik samochodowy wnioskodawca naprawiał samochody w warsztacie. Wnioskodawca i wskazani świadkowie, którzy byli zatrudnieni w tym zakładzie wraz z wnioskodawcą w spornym okresie, zeznali, że w dalszym okresie zatrudnienia wnioskodawca zajmował stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności pow. 3,5 tony tj. marki S. z przyczepą, wożąc m.in. przędzę i inne materiały z fabryk do odbiorców po całej Polsce. Nie był oddelegowany do innych prac. Prawo jazdy uprawniające do kierowania samochodami ciężarowymi pow. 3,5 tony wnioskodawcę posiadał natomiast od 29 czerwca 1974 r.

Na okoliczność prac wykonywanych w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w Ł. Sąd przesłuchał wnioskodawcę. Wnioskodawca wskazał, że wnioskodawca w całym okresie zatrudnienia w tym zakładzie zajmował stanowisko kierowcy samochodów ciężarowych o ładowności pow. 3, 5 tony tj. marki M.. Nie był oddelegowany do innych prac.

Wobec powyższego Sąd uznał, że z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. – Zakład nr (...) jako pracę w szczególnych warunkach można uwzględnić jedynie okres od 1 lipca 1974 roku do 23 października 1976 roku oraz od 15 grudnia 1977 r. do 15 maja 1983 r., a z okresu zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w Ł. cały okres od 25 sierpnia 1997 r. do 8 listopada 1997 r.

Pozostały okres pracy wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. – Zakład nr (...) jako ucznia mechanika, wykonywanej w warsztacie tj. poza kanałami remontowymi, nie jest po pierwsze pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia. Przepis ten bowiem wymaga aby praca taka była świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W orzecznictwie przyjmuje się, że tylko okresy wykonywania zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wypełniają weryfikowalne kryterium uznania pracy o cechach znacznej szkodliwości dla zdrowia lub znacznego stopnia uciążliwości, lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Taki sam warunek odnosi się do wymagania stałego wykonywania takich prac, co oznacza, że krótsze dobowo (nie w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy na danym stanowisku) lub okresowe, a nie stałe świadczenie pracy wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskutek niespełnienia warunku stałej znacznej szkodliwości dla zdrowia lub stałego znacznego stopnia uciążliwości wykonywanego zatrudnienia / por. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 października 2008 r. sygn. II UK 133/08 – niepubl; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lutego 2008 r. sygn. II UK 317/07 – niepubl./.

Nie budzi wątpliwości, że okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 roku uważa się za okresy składkowe (por. art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Nie jest to wystarczające do uznania tych okresów za okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach w myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), zgodnie z którym okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na warunkach w nim przewidzianych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Stale wykonywanie pracy w warunkach szczególnych jest rozumiane w orzecznictwie Sądu Najwyższego jako wypełnianie pełnego wymiaru czasu pracy na zajmowanym stanowisku pracy, gdyż nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r., II UK 306/07, OSNP 2009 nr 21-22, poz. 290). Wyjątek mogą tu stanowić krótkotrwałe, konieczne szkolenia pracownika, zwłaszcza wstępne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75).

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zawartym w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 stycznia 2011 roku (II UK 169/10), zasadnym jest stwierdzenie, że nawet jeżeli na stanowisku pracy wnioskodawcy jako ucznia nauki zawodu przewidziana była norma czasu pracy w liczbie 6 godzin dziennie, to praca wykonywana w takim rozmiarze wykonywana była w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na tym stanowisku, tylko ze względu na postanowienia art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1958 roku o nauce zawodu, obowiązującego do czasu wejścia w życie Kodeksu pracy. Przepis ten - odnoszący się do sytuacji określonych w art. 12 tej ustawy, zgodnie z którym młodociani przyjęci do pracy byli obowiązani do doksztalcania się w celu ukończenia pełnej szkoły podstawowej lub do doksztalcania się zawodowego lub ogólnokształcącego (ust. 2), natomiast młodociani zatrudnieni w celu nauki zawodu obowiązani byli do doksztalcania się w zakresie obranego zawodu (ust. 3) - stanowił, że do czasu pracy młodocianych wlicza się czas doksztalcania bez względu na to, czy nauka odbywa się w godzinach pracy, czy poza godzinami pracy, jednakże w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo. Doksztalcanie w rozumieniu art. 12 ustawy o nauce zawodu oznaczało zajęcia teoretyczne w warunkach szkolnych.

Jak wskazał Sąd Najwyższy, gdyby więc nawet uznać, że przewidziana w obowiązujących przepisach dla danego stanowiska - ze względu na charakter zatrudnienia lub związane z nim warunki - norma czasu pracy w rozmiarze odbiegającym od powszechnie obowiązującego, stanowiła pełny wymiar czasu pracy, to nie można pominąć koniunktywnego wymagania wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianym dla stanowiska, na którym takie warunki występowały.

Tymczasem z dokonanych w sprawie i niekwestionowanych ustaleń wynika, że przez wskazany okres zatrudnienia na podstawie umowy o naukę zawodu (pod rządami ustawy o nauce zawodu, jak i uchylającej ją Kodeksu pracy), wnioskodawca pracował jako uczeń na warunkach wynikających z tej umowy. Ze względu na połączenie nauki zawodu z obowiązkiem doksztalcania się w zasadniczej szkole zawodowej, okres ten nie stanowił okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej na zasadach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku, gdyż z założenia uczeń przyuczony do wykonywania określonych w art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach, prac o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia, nie mógł ich wykonywać i faktycznie nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Powyższe rozważania pozwalają stwierdzić, że wnioskodawca jako uczeń przyuczony do wykonywania zawodu nie wykonywał pracy na stanowisku wymienionym w wykazie stanowisk pracy wykonywanej w szczególnych warunkach

stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, dzieląc go z zajęciami w szkole. Zatem okres ten nie może zostać uznany za okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Odnosząc się spornej kwestii jaką było zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zasadniczej służby wojskowej odbywanej przez wnioskodawcę w okresie czasu od 24 października 1974 r. do 5 października 1976 r., to wskazać należy na obowiązujący wtedy art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t. j. Dz.U. z 2004 r., Nr 241, poz. 2416, ze zm.), zgodnie z którym czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął - w określonym ustawowo terminie trzydziestu dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej - zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby.

Zgodnie zaś z § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. przy ustalaniu okresów pracy, o których mowa w § 2, uwzględnia się również okresy takiej pracy (służby), wykonywanej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia /ust. 1/. Prace dotychczas zaliczone do I kategorii zatrudnienia w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia (Dz. U. z 1979 r. Nr 13, poz. 86 i z 1981 r. Nr 32, poz. 186) uważa się za prace wykonywane w szczególnych warunkach, o których mowa w § 4 /ust. 2/.

W wyroku z dnia 6 kwietnia 2006 r. sygn. III UK 5/06, wydanym na gruncie przepisów wcześniej obowiązującej ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 30 stycznia 1959 r., Sąd Najwyższy stwierdził, że okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia /opubl. OSNP 2007/7-8/108, M.P.Pr. (...)/. W kolejnych orzeczeniach Sąd Najwyższy prezentował jednolitą wykładnię według której okres służby wojskowej dla żołnierza zatrudnionego przed powołaniem do czynnej służby wojskowej w warunkach szczególnych (I kategorii zatrudnienia), który po zakończeniu tej służby podjął zatrudnienie w tych samych warunkach, jest nie tylko okresem służby w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale także okresem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2009 r., II UK 215/09 OSNP 2011 nr 15-16, poz. 219; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2010 r., I UK 333/09, LEX nr 585739; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r., II UK 265/11, LEX nr 1227192). W wyroku z dnia 25 lutego 2010 r. sygn. II UK 215/09 Sąd Najwyższy stwierdził, że żołnierz zasadniczej służby wojskowej, któremu na podstawie § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1956 r. w sprawie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia (Dz.U. Nr 39, poz. 176, ze zm.) zaliczono służbę wojskową do zatrudnienia w pierwszej kategorii zatrudnienia i który następnie na mocy § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia (Dz.U. Nr 13, poz. 86 ze zm.) zachował to uprawnienie, ma prawo do zaliczenia tej służby jako okresu pracy w szczególnych warunkach na podstawie § 19 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w związku z art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /OSNP 2011/15-16/219/.

W niniejszej sprawie wprawdzie wykazano, że praca wykonywana przez wnioskodawcę w okresie pracy przypadającym przed powołaniem do odbywania zasadniczej służby wojskowej zaliczana była do prac wykonywanych w warunkach szczególnych jednakże po jej odbyciu - w określonym ustawowo terminie trzydziestu dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej - nie podjął zatrudnienia w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. A skoro tak, to wnioskodawcy nie przysługiwało prawo do zaliczenia okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do stażu pracy w szczególnych warunkach na podstawie § 19 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Reasumując, poczynione na podstawie znajdujących się w aktach osobowych dokumentów i zeznań wskazanych świadków ustalenie, iż w okresach od 1 lipca 1974 roku do 23 października 1976 roku, od 15 grudnia 1977 r. do 15 maja 1983 r., oraz od 25 sierpnia 1997 r. do 8 listopada 1997 r. wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze godzin pracy jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, pozostaje bez znaczenia, gdyż łącznie okresy te dają około 8 lat. Nawet przy przyjęciu, że praca w warunkach szczególnych była wykonywana przez wnioskodawcę w toku odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej w okresie od 24 października 1974 r. do 5 października 1976 r. dawałoby to jedynie dodatkowy okres w wymiarze około 2 lat. W tym stanie nie można przyjąć, iż spełniona została druga sporna przesłanka posiadania 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub charakterze.

W konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie jako bezzasadne oddalił.

Sąd przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu wnioskodawcy kwotę 221,40 złotych (z VAT) w oparciu o § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 roku (tekst jednolity Dz.U.2013.461).

K.P.